

Autoriteit Nucleaire Veiligheid en
Stralingsbescherming

Handreiking Meldcriteria Nucleaire Inrichtingen

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Waarom deze Handreiking?	3
1.2	Doel	4
1.3	Status en reikwijdte Handreiking	4
1.4	Opzet	4
2	Vergunningen	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Elementen voor voorschriften	5
2.3	Toelichting	6
3	Categorieën ongewone gebeurtenissen	7
3.1	Categorieën	7
3.2	Merkbare ongewone gebeurtenissen	8
3.3	Overzicht meldcriteria	9
4	Afhandeling melding	19
4.1	Algemene afhandeling	19
4.2	Communicatie	20
4.3	Crisis	21
4.4	Beveiliging	21
	Bijlage A Lijst van afkortingen	23
	Bijlage B Definities en toelichting	24
	Bijlage C Overzicht meldcriteria	26

1 Inleiding

1.1 Waarom deze Handreiking?

Voor u ligt de Handreiking meldcriteria nucleaire inrichtingen (afgekort als Handreiking) van de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS). Nucleaire vergunninghouders zijn wettelijk verplicht om ongewone gebeurtenissen, radiologische noodsituaties, ongevallen en stralingsincidenten in hun installaties binnen een afgesproken termijn aan de ANVS te melden. In deze handreiking (met uitzondering van Tabel 1) wordt de term ongewone gebeurtenis overkoepelend gebruikt voor: ongewone gebeurtenissen met betrekking tot de nucleaire veiligheid, radiologische noodsituaties, ongevallen en stralingsincidenten. Deze meldingen zijn relevant voor de ANVS om adequaat op te kunnen treden en om toezicht te houden op de nucleaire veiligheid, stralingsbescherming en beveiliging bij de vergunninghouders. Daarbij is het leren van die gebeurtenissen van groot belang. De vergunninghouder moet altijd nagaan wat de oorzaak van de gebeurtenis is en maatregelen nemen om in de toekomst eenzelfde gebeurtenis te voorkomen¹. Dit moet de vergunninghouder doen in het kader van voortdurend verbeteren ('continuous improvement') zoals beschreven in de toelichting op de Regeling nucleaire veiligheid kerninstallaties (Rnvk)². Ook bij gebeurtenissen rondom beveiliging is het leren van ervaringen onderdeel van de voorgeschreven evaluaties³.

De wettelijke meldplicht is voor iedere inrichting en de bijbehorende installatie(s) verder uitgewerkt in de vergunning, de (veiligheids-) technische specificaties (afgekort (V)TS) en het beveiligingspakket. Hierin heeft de vergunninghouder vastgelegd hoe hij zijn installatie(s) bedrijft. In deze Handreiking geeft de ANVS aan wat zij beschouwt als een goede invulling en uitvoering van de wettelijke meldplichten voor nucleaire inrichtingen die voortvloeien uit de Kernenergiewet en regelgeving. De vergunninghouder is vrij om onderbouwd voorstellen te doen om de in deze Handreiking opgenomen meldcriteria installatiespecifiek te maken. Deze moeten verband houden met de specifieke kenmerken van de installatie. De ANVS zal de meldcriteria met inachtneming van de daarvoor geldende regelgeving beoordelen. Daarnaast staat in deze Handreiking vermeld hoe de ANVS van plan is de vergunningvoorschriften met betrekking tot de meldplicht te uniformeren.

Het delen en analyseren van (ongewone) gebeurtenissen in en rondom nucleaire inrichtingen is van groot belang voor het functioneren van de ANVS en van de nucleaire sector. Het doen van meldingen door de nucleaire vergunninghouders bij ongewone gebeurtenissen speelt daarbij een belangrijke rol. De ANVS heeft de wettelijke taak om het publiek over ongewone gebeurtenissen te informeren. De ANVS kiest daarbij in beginsel voor open communicatie en informatievoorziening, zowel naar de omgeving als naar publiek en stakeholders. Dit is ook neergelegd als een van de kernwaarden van de ANVS (Koersdocument 2017 - 2020). Daarbij is het uitgangspunt dat informatie overeenkomstig de wettelijke eisen wordt gedeeld, tenzij dit om redenen van privacy, bedrijfsgevoeligheid, veiligheid of beveiliging niet kan. Dit vereiste van transparantie bij nucleaire veiligheidskwesaties is ook neergelegd in de Euratom-Richtlijn nucleaire veiligheid en in de Kernenergiewet. Deze Handreiking geeft daarom, tevens inzicht in de wijze waarop de ANVS communiceert over ongewone gebeurtenissen.

Bij het bepalen van de meldcriteria en meldtermijnen in deze Handreiking is onder andere bekeken welke criteria en termijnen de *toezichthouders* van onze buurlanden hanteren. De Handreiking draagt dan ook bij aan een geharmoniseerde toepassing van het melden van ongewone gebeurtenissen in relatie tot onze buurlanden.

¹ Artikel 8, tweede lid, onder f Rnvk of artikel 6.2 tweede en vijfde lid Bbs.

² Artikel 11, tweede lid, onder a en artikel 12 Rnvk.

³ Artikel 14 en 15 van de Rbnis.

1.2 Doel

De Handreiking geeft de vergunninghouders:

- verduidelijking van de wettelijke meldplichten;
- uniformering in de verankering van de meldplichten in de vergunning;
- duidelijkheid over welke meldcriteria zij kunnen opnemen;
- inzicht in hoe zij de meldplichten in de praktijk goed kunnen uitvoeren en naleven;
- inzicht in hoe de ANVS met de meldingen omgaat.

1.3 Status en reikwijdte Handreiking

Handreikingen zijn informatieve documenten, die de ANVS voor vergunningaanvragers en vergunninghouders publiceert en waarin staat hoe de vergunninghouder moet handelen om aan bepaalde wet- en regelgeving te voldoen. Bij het opstellen van documenten of bij andere handelingen kan de aanvrager van een vergunning of een vergunninghouder gebruik maken van informatie uit een handreiking.

Deze Handreiking heeft betrekking op alle vergunninghouders die op basis van artikel 15, onder b, Kernenergiewet (Kew) een kernenergiewetvergunning hebben. Wat in deze Handreiking is opgenomen over meldcriteria in het beveiligingspakket, is ook van toepassing op degenen die moeten voldoen aan op grond van het Geheimhoudingsbesluit Kernenergiewet vereiste beveiligingsmaatregelen.

In deze Handreiking gaat het om de meldcriteria voor ongewone gebeurtenissen en om de informatieverplichtingen die in bedrijfsdocumenten worden opgenomen. De Handreiking vervangt niet de huidige in de (V)TS en het beveiligingspakket opgenomen meldcriteria en informatieverplichtingen. De Handreiking is niet aan een vergunning verbonden en werkt niet als wettelijk toetsingskader.

De Handreiking beslaat alle activiteiten die onder de inrichtingsvergunning van de verschillende vergunninghouders valt. Het gaat hierbij dus ook om zaken als interne transportbewegingen en conventioneel milieu.

1.4 Opzet

In hoofdstuk 2 staan voorstellen voor elementen van vergunningsvoorschriften rondom meldcriteria en meldtermijnen. De daadwerkelijke meldcriteria staan in hoofdstuk 3 en in hoofdstuk 4 staat hoe de afhandeling van meldingen verloopt.

In de wet- en regelgeving worden diverse definities en begrippen gehanteerd die op verschillende wijze geïnterpreteerd kunnen worden. Daarom is in Bijlage A een lijst van afkortingen opgenomen, staan in Bijlage B relevante begrippen en bevat Bijlage C een opsomming van alle in deze Handreiking opgenomen meldcriteria.

2 Vergunningen

2.1 Inleiding

Elke nucleaire inrichting is uniek in bouw en werking en kent haar specifieke voorschriften in de vergunning. Voor de voorschriften die gaan over meldingen van ongewone gebeurtenissen (hieronder vallen zoals in hoofdstuk 1 aangegeven ook: stralingsincidenten, radiologische noodsituaties en ongevallen), wil de ANVS één lijn trekken voor alle vergunninghouders van nucleaire inrichtingen. Dit doet zij door in deze Handreiking een set van generieke meldcriteria op te nemen. Voor zover de vergunningvoorschriften hetzelfde beogen, streeft de ANVS naar eenzelfde formulering voor de vergunningen van alle inrichtingen. Bij komende vergunningprocedures worden de voorschriften, die betrekking hebben op de meldcriteria, ambtshalve geüniformeerd in de vergunning. Hiermee wordt in beginsel niet beoogd om extra rechten en plichten te creëren of te laten verdwijnen. De elementen voor vergunningsvoorschriften zoals deze hieronder zijn beschreven worden pas van kracht wanneer deze in de vergunning zijn opgenomen en deze vergunning(wijziging) in werking is getreden. Voor de informatieverplichtingen betreffende beveiliging wordt verwezen naar paragraaf 3.3.5.

2.2 Elementen voor voorschriften

Na de uniformering bevatten de vergunningvoorschriften de volgende elementen (verwoording in de vergunning kan verschillen):

1. De vergunninghouder
 - a. heeft een document waarin meldcriteria en meldtermijnen met betrekking tot ongewone gebeurtenissen staan;
 - b. legt deze meldcriteria en meldtermijnen en wijzigingen daarvan eerst ter goedkeuring voor aan de ANVS alvorens hiermee te werken;
 - c. handelt conform de goedgekeurde meldcriteria en meldtermijnen.
2. Indien er zich in de inrichting een ongewone gebeurtenis voordoet,
 - a. treft de vergunninghouder alle passende maatregelen die redelijkerwijs van haar kunnen worden gevergd, om nadelige gevolgen voor mens en milieu te voorkomen en voor zover die zich voordoen, te beperken en ongedaan te maken. De vergunninghouder legt zo nodig de installatie (gedeeltelijk) stil om de veiligheid van de installatie, mens en milieu te garanderen;
 - b. meldt de vergunninghouder dit bij de ANVS conform de meldtermijnen;
 - c. onderzoekt en analyseert de vergunninghouder de oorza(a)k(en) en de gevolgen van de ongewone gebeurtenis om hier lessen uit te trekken in het kader van voortdurend verbeteren en om herhaling te voorkomen. Voor de ongewone gebeurtenissen die vallen onder de meldcriteria zendt de vergunninghouder de uitkomst(en) van het onderzoek en van de analyse aan de ANVS binnen de met de ANVS afgesproken termijn;
 - d. houdt de vergunninghouder de ANVS gedurende het onderzoek op de hoogte van de genomen maatregelen. Indien de installatie (gedeeltelijk) is stilgelegd en wanneer de maatregelen zijn genomen die hiervoor nodig zijn, stuurt de vergunninghouder aan de ANVS een verklaring dat de installatie veilig kan worden opgestart, tenzij het sturen van die verklaring naar oordeel van de ANVS uit oogpunt van veiligheid niet noodzakelijk wordt bevonden. Indien de ANVS laat weten naar aanleiding van de verklaring onvoldoende zekerheid te hebben omtrent het veilig functioneren van de installatie, wordt deze niet opgestart.

2.3 Toelichting

Toelichting bij 2.2 onder 1

De vergunninghouder heeft een meldplicht.⁴ De eerste bepaling is de basis voor het hebben van een document waarin meldcriteria en meldtermijnen staan voor ongewone gebeurtenissen en vormt het startpunt van hetgeen in deze Handreiking staat. Voordat de vergunninghouder hieraan uitvoering geeft, moet zij goedkeuring van dit document van de ANVS hebben ontvangen. Wanneer de goedkeuring eenmaal is verleend, dient de vergunninghouder zich hieraan te houden. Bij wijzigingen van dit document gaat de ANVS, bij de beoordeling daarvan, uit van de in deze Handreiking uitgezette lijn.

Toelichting bij 2.2 onder 2

Ad a.

Indien sprake is van nadelige gevolgen voor het milieu, dan dient de vergunninghouder er alles aan te doen wat redelijkerwijs mogelijk is om die gevolgen te beperken of ongedaan te maken. Daarnaast moet de vergunninghouder maatregelen nemen om herhaling van de gebeurtenis te voorkomen. Het kan nodig zijn dat als directe maatregel de installatie (gedeeltelijk) stil moet worden gelegd. Daarentegen kan de veiligheid juist in het geding zijn als de installatie (gedeeltelijk) wordt stil gelegd, dat verschilt per situatie. De vergunninghouder kent zijn eigen installatie het best en is verantwoordelijk voor het nemen van dit soort directe maatregelen.

Ad b.

De vergunninghouder treft eerst de operationele maatregelen om de veiligheid te garanderen voor zowel de medewerkers, de installatie en de omgeving voordat hij de melding doet. Veiligheid staat voorop. De melding moet zo snel mogelijk worden gedaan zodat de toezichthouder op de hoogte is van de situatie, daar op korte termijn op kan reageren en daar in haar toezichthoudende taken gericht actie op kan nemen (door bijvoorbeeld onderzoek te doen naar de oorzaken en/of te inspecteren op de afhandeling van het ongeval of de ongewone gebeurtenis).

Ad c.

De vergunninghouder heeft de plicht om herhaling van de ongewone gebeurtenis in de toekomst te voorkomen⁵ en hierin het kader van voortdurend verbeteren lessen uit te trekken, zoals ook staat in de toelichting op de Rnvk⁶. Dit doet hij door de ongewone gebeurtenis te analyseren en zo nodig de achterliggende oorzaken te vinden en te bepalen of er wijzigingen nodig zijn in de bedrijfsvoering en/of de installatie. De vergunninghouder krijgt de tijd om dit goed uit te zoeken en eventueel de nodige aanpassingen in de installatie en/of bedrijfsvoering door te voeren. Voor de ongewone gebeurtenissen die in de meldcriteria zijn opgenomen krijgt de ANVS de resultaten van deze analyse en van het onderzoek. Hiervoor stemt de vergunninghouder met de ANVS een termijn af. De ANVS kan hierbij om een planning van het onderzoek vragen om te bepalen of de termijn, waarbinnen de vergunninghouder het onderzoek uitvoert, redelijk is.

Ad d.

De vergunninghouder houdt de ANVS op de hoogte van het onderzoek en de genomen en te nemen maatregelen. Verder geldt dat na het stilleggen van de installatie als gevolg van een ongewone gebeurtenis, zowel door intreden van een veiligheidssysteem als door het actief handelen van de vergunninghouder, de vergunninghouder aan de ANVS een verklaring stuurt dat het normaal bedrijf veilig kan worden voortgezet (deze verklaring bevat bijvoorbeeld: de uitkomsten van de uitgevoerde beproevingen, onderzoeken en berekeningen). Dit doet de vergunninghouder nadat de eventueel nodige maatregelen zijn genomen om dit veilig te kunnen doen. In het kader van de veiligheid kan de ANVS oordelen dat een verklaring niet noodzakelijk is, dit is afhankelijk van de gebeurtenis die heeft plaatsgevonden. De verklaring kan onvoldoende informatie bevatten om de ANVS zekerheid te verschaffen over de veiligheid van de installatie. De ANVS informeert de vergunninghouder hierover en de vergunninghouder start in dat geval de installatie niet op.

⁴ Artikel 8, tweede lid, onder e, van de Rnvk, artikel 38 Kew of artikel 6.1 van het Bbs.

⁵ Artikel 8, tweede lid, onder f Rnvk of artikel 6.2 tweede en vijfde lid Bbs.

⁶ Artikel 11, tweede lid, onder a en artikel 12 Rnvk.

3 Categorieën ongewone gebeurtenissen

3.1 Categorieën

Tabel 1 geeft een overzicht van de categorieën, waarin de meldcriteria zoals uitgewerkt in paragraaf 3.3 zijn ingedeeld. In de eerste kolom van tabel 1 staat wat de categorie is. In de tweede kolom wordt een korte omschrijving van de betreffende categorie gegeven. In de derde kolom staat wat de wettelijke basis van de meldplicht is. Vervolgens staat in de vierde kolom wat de ANVS met de melding doet. In de vijfde kolom is aangegeven wat de bijbehorende meldtermijn is en in de laatste kolom op welke plek en op welke manier gemeld moet worden. Voor beveiligingsgerelateerde meldingen gelden afwijkende meldtermijnen. Deze zijn te vinden in paragraaf 3.3.5.

De primaire verantwoordelijkheid van de vergunninghouder voor de nucleaire veiligheid, stralingsbescherming en beveiliging van de nucleaire inrichting leidt ertoe dat in veel gevallen reeds vóór de melding maatregelen binnen de inrichting dienen te zijn getroffen die een verdere ontwikkeling van de gebeurtenis voorkomen of zoveel mogelijk beperken.

Tabel 1 Overzicht van de verschillende meldcategorieën

Categorie	Omschrijving	Wettelijke basis meldplicht	Rol ANVS (doel melding)	Meldtermijn	Bij wie en hoe melden
I crisismelding	Een ongeval of radiologische noodsituatie	Art. 39 Kew, art. 6.1 Bbs	Bepalen wat nodig is vanuit de overheid (mogelijk crisisorganisatie optuigen)	Terstond (Binnen 15 minuten)	ANVS crisisloket: Telefonisch en schriftelijk (per fax of e-mail)
II ongewone gebeurtenis, niet zijnde een ongeval of radiologische noodsituatie	Gebeurtenis in de installatie met (potentiële) gevolgen die mogelijk niet verwaarloosbaar zijn uit het oogpunt van nucleaire veiligheid, of het milieu of een stralingsincident	Art. 43b Kew, art. 5 Rnv.	Toezicht houden, mogelijk ter plaatse gaan	Zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen 8 uur	Piket-inspecteur: telefonisch
III ongewone gebeurtenis met beperkte effecten	Gebeurtenis met gevolgen die verwaarloosbaar zijn vanuit een oogpunt van nucleaire veiligheid en het milieu en waarbij geen significante blootstelling plaatsvindt	Art. 43b Kew, kernenergiewet-vergunning	Toezicht houden (voornamelijk op afstand)	Zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen 2 werkdagen	ANVS Postbus ongewone gebeurtenissen: schriftelijk, per mail

Toelichting op de categorieën uit tabel 1

De categorieën geven aan binnen welke termijn de ANVS op de hoogte wil zijn van de ongewone gebeurtenis. De termijn hangt af van de actie die de ANVS naar aanleiding van de melding wil (kunnen) ondernemen. Hieronder staat per categorie welke acties dit zijn.

I Crisis-melding

Als er sprake is van een ongeval of radiologische noodsituatie, moet dit onmiddellijk gemeld worden aan de ANVS met behulp van een meldformulier. De vergunninghouder meldt na de eerste duiding van de gebeurtenis. Dit is nadat de site emergency director/voorzitter van de alarmresponsorganisatie heeft vastgesteld dat er sprake is van een ongeval of radiologische noodsituatie en zo nodig het nemen van de eerste maatregelen in gang zijn gezet. Het kan ook gaan om situaties die nog niet hebben geleid tot het activeren van de alarmresponsorganisatie, maar waarbij wel vanuit nucleaire veiligheid of stralingsbescherming sprake is van een ernstige of dreigende situatie. Na verificatie van de melding en afhankelijk van de situatie activeert de ANVS de eigen crisisorganisatie en stelt de relevante crisispartners in binnen- en buitenland op de hoogte.

II Ongewone gebeurtenis

Hieronder valt een stralingsincident en elke gebeurtenis die invloed heeft op het beschikbaar zijn van Structuren, Systemen en Componenten (SSC's) en/of personen die van vitaal belang zijn voor veiligheidsfuncties of de veilige bedrijfsvoering of het in werking treden van veiligheidssystemen. De vergunninghouder meldt een ongewone gebeurtenis van deze categorie zo snel mogelijk bij de piketinspecteur. Deze inspecteur gaat met de melder eerst telefonisch in gesprek over de gebeurtenis. Aan de hand van het gesprek bepaalt de inspecteur of het wel of niet nodig is om naar de installatie toe te gaan om ter plekke onderzoek te doen en/of de afhandeling van de gebeurtenis te volgen. Om de inspecteur de kans te geven de situatie ter plekke te beoordelen, dient de vergunninghouder de melding zo snel mogelijk (direct na het nemen van de maatregelen), maar uiterlijk binnen 8 uur na constatering van de ongewone gebeurtenis te doen.

III Ongewone gebeurtenis met beperkte effecten

De vergunninghouder meldt ongewone gebeurtenissen van deze categorie per mail bij de Postbus ongewone gebeurtenissen van de ANVS. Indien nodig, neemt de plantinspecteur of een andere vertegenwoordiger van de ANVS contact op met de installatie. In beginsel onderneemt de ANVS bij deze gebeurtenissen geen 'ad hoc' acties, maar houdt op afstand toezicht op de afhandeling en het onderzoek van de ongewone gebeurtenis door de vergunninghouder.

Meldwaardig

Gebeurtenissen die volgens de vastgelegde meldcriteria niet meldplichtig zijn, kan de vergunninghouder onder kantoor tijd bij de plantinspecteur melden. Dit geldt ook als de vergunninghouder niet zeker is of een bepaalde gebeurtenis meldplichtig is, of als verwacht wordt dat de inspecteur de gebeurtenis interessant kan vinden, omdat de gebeurtenis relevant kan zijn voor de nucleaire veiligheid maar niet onder de meldplicht valt of verband houdt met lopende toezichtsdossiers. De vergunninghouder meldt dit soort 'meldwaardige gebeurtenissen' naar eigen inzicht. Het kan hierbij ook gaan om in deze Handreiking genoemde meldcriteria waarvan is aangegeven dat deze meldwaardig zijn en zo door de vergunninghouder zijn opgenomen in het document met meldcriteria en meldtermijnen.

Prioriteit bij meer categorieën

Het is mogelijk dat een gebeurtenis onder criteria uit verschillende categorieën valt. Dan geldt altijd dat het criterium in de categorie met de kortste meldtermijn de meldtermijn en meldroute bepaalt. Bijvoorbeeld; als een gebeurtenis onder categorie II en categorie III valt, dan geldt de meldtermijn en de wijze van melden die hoort bij categorie II.

3.2 Merkbare ongewone gebeurtenissen

Sommige ongewone gebeurtenissen zijn merkbaar. Dat betekent dat deze buiten de inrichting waarneembaar zijn. Ook van deze ongewone gebeurtenissen wil de ANVS op de hoogte worden gebracht. Niet voor alle merkbare ongewone gebeurtenissen geldt een wettelijke meldplicht. Toch kan vanuit het gezamenlijke belang voor behoud van vertrouwen in de nucleaire veiligheid, het gewenst zijn om snel te communiceren over een merkbare ongewone gebeurtenis om onnodige onrust bij burgers te voorkomen. Voor die gebeurtenissen heeft de vergunninghouder met de ANVS afspraken gemaakt om de ANVS te informeren. Hij doet dit door binnen een uur telefonisch contact op te nemen met de piketinspecteur van de ANVS over alle merkbare ongewone gebeurtenissen.

Tabel 2 Categorie merkbare ongewone gebeurtenissen

Categorie	Omschrijving	Rol ANVS (doel melding)	Meldtermijn	Hoe en bij wie melden
Merkbare ongewone gebeurtenis	Waarneembaar van buiten de inrichting, voelbaar zoals trillingen, hoorbaar, zichtbaar, ruikbaar, in de media of op internet	Zo nodig informeren maatschappij en bewindspersoon	Binnen 1 uur	Telefonisch: piket-inspecteur (die stelt de communicatieadviseur op de hoogte)
<p>VOORBEELDEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mediageniek; • maatschappelijke onrust of verontwaardiging (merkbaar, herhaling eerder incident); • politiek gevoelig (kans op Kamervragen, betrokkenheid bewindspersoon). 				

Prioriteit bij merkbare ongewone gebeurtenissen

Indien een ongewone gebeurtenis zowel een merkbare ongewone gebeurtenis is als een ongewone gebeurtenis die valt onder categorie II of III zoals bedoeld in tabel 1, dan geldt de meldtermijn die hoort bij de merkbare ongewone gebeurtenis, namelijk bellen binnen één uur. De vergunninghouder meldt de merkbare ongewone gebeurtenis telefonisch bij de piketinspecteur. Daarmee is voldaan aan de meldplicht uit de categorieën II en III zoals bedoeld in tabel 1.

3.3 Overzicht meldcriteria

In onderstaande paragrafen zijn de verschillende meldcriteria opgenomen per onderwerp. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen Crisis, Nucleaire Veiligheid, Straling, Conventioneel Milieu en Beveiliging. Waar mogelijk of nodig is een korte toelichting en/of een voorbeeld bij de meldcriteria gegeven. In bijlage C is een overzichtslijst met alle meldcriteria weergegeven (zonder toelichting). De termijnen voor Beveiliging wijken af van de termijnen bij de overige onderwerpen, daarom zijn deze opgenomen in tabel 8 met de meldcriteria voor Beveiliging.

Onderstaande paragrafen bevatten een opsomming van de meldcriteria die de ANVS van belang acht in het kader van de (nucleaire) veiligheid en stralingsbescherming. Vanwege de aard van de installaties die door de vergunninghouders worden geëxploiteerd, kan het echter wenselijk zijn om van onderstaande lijst af te wijken. Daarvoor kunnen de meldcriteria specifiek toegespitst worden op de eigen installatie. Dit kan bijvoorbeeld door te specificeren om welke systemen het gaat of door het toepassen van een graduele aanpak op bijvoorbeeld de systemen binnen de installatie. Het is daarbij ook mogelijk om een meldcriterium op te splitsen in een lichtere en zwaardere categorie met bijbehorende meldtermijnen, als er verschillende systemen zijn waarop het meldcriterium van toepassing is. Bij het implementeren van de meldcriteria en meldtermijnen, legt de vergunninghouder het document waarin deze worden vastgelegd eerst ter goedkeuring voor aan de ANVS. Voor de ANVS is bij het beoordelen van de meldcriteria en meldtermijnen de redenering bij de implementatie belangrijk:

- Welke meldcriteria zijn door de vergunninghouder niet van toepassing verklaard?
- Hoe zijn de meldcriteria geïmplementeerd?
- Waarom wordt bijvoorbeeld (voor een aantal systemen) voor een andere categorie gekozen?

Het is daarom van belang dat bij het implementeren van nieuwe of aangepaste meldcriteria en meldtermijnen een onderbouwing wordt gegeven. De Handreiking wordt bij de beoordeling als referentiekader gebruikt. Wanneer er overlap is met meldingen die de vergunninghouder in de kwartaal- of maandrapportages opneemt, kan de vergunninghouder een voorstel doen om de meldingen in de periodieke rapportages te behouden.

3.3.1 Crisis

Onder Crisis vallen alle meldingen die in het kader van ongevallen of radiologische noodsituaties gedaan moeten worden. In tabel 4 wordt het criterium voor crisis met een korte toelichting gegeven.

Tabel 4 Meldcriterium voor Crisis met toelichting

Nr.	Criterium	Categorie
CR1	Er is sprake van een ongeval of een radiologische noodsituatie.	I
TOELICHTING: Het gaat hierbij over ongevallen of radiologische noodsituaties zoals bedoeld in de Kew en het Bbs. Zoals in de definities aangegeven gaat het niet alleen om gebeurtenissen waarbij de gevolgen al zijn opgetreden, maar ook om situaties waarbij dreiging bestaat dat de gevolgen plaats vinden die leiden of kunnen leiden tot een verhoogd risico voor mens of milieu of waarbij een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines vergt om deze gevolgen te voorkomen of te verminderen. De meldtermijn gaat in nadat de Site Emergency Director of voorzitter van de alarmresponse organisatie of bedrijfsnood organisatie heeft vastgesteld dat er sprake is van een ongeval of radiologische noodsituatie en zo nodig de eerste maatregelen in gang heeft gezet.		
VOORBEELDEN: <ul style="list-style-type: none">• Het wegvallen van 1 of meer kritische veiligheidsfuncties (kriticiteitsbeheersing, koeling en insluiting);• Een grote vrijzetting van radioactieve stof in het milieu;• Stralingsongeval met (dreiging van) ernstige of omvangrijke gevolgen voor werknemers en/of leden van de bevolking.		

3.3.2 Nucleaire veiligheid

Onder Nucleaire Veiligheid vallen alle ongewone gebeurtenissen die optreden in of nabij het nucleaire deel van de installatie en invloed hebben of zouden kunnen hebben op één of meer van de drie kritische veiligheidsfuncties (kriticiteitsbeheersing, koeling en insluiting). De criteria zijn hieronder weergegeven in tabel 5. De bijbehorende categorie hangt af van de ernst van de situatie en de actie die de ANVS erop wil kunnen ondernemen.

Tabel 5 Meldcriteria Nucleaire veiligheid met toelichting en/of voorbeelden

Nr.	Criterium	Categorie
NV1	Interne of externe gevaren die een bedreiging inhouden voor de nucleaire veiligheid.	I/II
TOELICHTING: Verschillende intern en externe gevaren zijn mogelijk van invloed op de nucleaire veiligheid van de installatie. Het optreden van deze gevaren zonder dat er al een aantasting van de nucleaire veiligheid is opgetreden is op zichzelf al meldplichtig. Hier gaat het om een serieuze bedreiging waarbij de marges benoemd in de veiligheidsanalyses/ veiligheidsrapport worden benaderd. Afhankelijk van de ernst van de situatie en de mate van dreiging wordt deze gebeurtenis gemeld volgens categorie I (terstond, via ANVS crisisloket) of categorie II (zo snel mogelijk, maar binnen 8 uur). De gebeurtenissen die in categorie I gemeld worden, zijn die gebeurtenissen die kunnen leiden tot een ongeval of radiologische noodsituatie, volgens de definities zoals deze zijn opgenomen in Bijlage B. Bijvoorbeeld: als bij een overstroming de hoogte van het water in de buurt komt van de hoogte waarmee in het veiligheidsrapport rekening is gehouden gaat het om categorie I en als het water daar ver onder blijft gaat het om het categorie II.		
VOORBEELDEN VAN INTERNE EN EXTERNE DREIGINGEN: <ul style="list-style-type: none">• intern: explosie, brand, overstroming, lekkages van druksystemen, chemisch reacties, instortingsgevaar van structuren⁷;• extern: brand, storm, overstroming, giftige wolk, corrosieve of radioactieve wolk, elektromagnetische interferentie, botsing van boot tegen koelwaterinlaat, biologische plagen (ratten, insecten, algen, mosselen, vissen, kwallen)⁸.• Afschakeling uit voorzorg is hierbij niet meldplichtig, maar wel meldwaardig.		

7 NVR-NS-G-1.11

8 NVR-NS-G-1.5

Nr.	Criterium	Categorie
NV2	Gebeurtenis die verhindert dat het personeel dat een veiligheidsfunctie bekleedt, zijn werk kan doen.	II
<p>TOELICHTING: Het gaat hierbij om functies die veiligheidsgevolgen met zich meebrengen wanneer zij niet worden uitgeoefend. Bij het vastleggen van de meldcriteria kan worden aangegeven welke functies dat voor de installatie zijn. Afschakeling uit voorzorg is hierbij niet meldplichtig, maar wel meldwaardig. Wanneer niet voldaan kan worden aan de minimaal vereiste bezetting van deze functies bij een afgeschakelde installatie dan is een afschakeling uit voorzorg wel meldplichtig.</p> <p>VOORBEELDEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • onvoldoende bezetting van de regelzaal/wacht (wegens een griep epidemie); • blokkade van de toegang, waardoor de volgende shift van de wacht niet aan het werk kan en er mogelijk problemen ontstaan als vermoeidheid of gebrek aan eten/drinken. 		
NV3	Gebeurtenis die tot een degradatie van een in het veiligheidsrapport beschreven veiligheidsbarrière leidt of kan leiden.	II/III
<p>TOELICHTING: Dit meldcriterium wordt gebruikt bij een (ernstige) degradatie van een veiligheidsbarrière die een rol heeft in de instandhouding van één of meer van de drie kritische veiligheidsfuncties (kriticiteitsbeheersing, koeling en insluiting), maar waarbij (nog) geen nadelige gevolgen voor werknemers, leden van de bevolking en het milieu zijn opgetreden. Afhankelijk van de beschrijving van veiligheidsbarrières in het veiligheidsrapport, het belang van de barrière en de mate van degradaties kan dit criterium zowel in categorie II als III terecht komen.</p> <p>VOORBEELDEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • splijtstofschaade; • regelstaven werken niet naar behoren; • containment beschadigd; • noodkoelsysteem niet volledig beschikbaar; • onderdruk valt weg. 		
NV4	Constatering dat het functioneren van SSC's, die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van een veiligheidsfunctie, niet gegarandeerd is.	II
<p>TOELICHTING: Het gaat hierbij om systemen uit veiligheidslaag 3 in het defence in depth concept (NVR NS-R-1).</p> <p>VOORBEELDEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • common cause failure van SSC's; • het ontdekken dat een SSC zijn veiligheidsfunctie niet uit kan voeren, zonder dat hier eerdere signalen/trending voor waren (bijv. tijdens beproevingen of periodieke inspecties uit het inspectieprogramma). 		
NV5	Gebeurtenis die leidt tot de handmatige of automatische inwerkingtreding van een veiligheidssysteem (uitgezonderd bij een test waarbij van te voren is vastgesteld dat het systeem mogelijk in werking treedt).	II
<p>TOELICHTING: Dit zijn systemen uit veiligheidslaag 3 in het defence in depth concept⁹. Bepaalde SSC hebben zowel veiligheids- als procesmatige functies hier gaat het om het uitvoeren van de veiligheidsfunctie. Dit gaat niet om geplande (handmatige) inwerkingtredingen.</p> <p>VOORBEELDEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebeurtenis die een RESA veroorzaakt; • gebeurtenis die veroorzaakt dat veiligheidssystemen die verantwoordelijk zijn voor de basisveiligheidsfuncties (beheersing criticiteit, insluiting, koeling) in werking treden, zoals containmentafsluiting, noodvoedingswater, noodkoeling. 		

⁹ NVR NS-R-1

Nr.	Criterium	Categorie
NV6	Gebeurtenis die degradatie of het niet beschikbaar zijn van de mitigerende systemen veroorzaakt.	III
<p>TOELICHTING: Het gaat hierbij om het tijdens normaal bedrijf niet beschikbaar zijn van systemen die bij ongevallen ingrijpen om de gevolgen te beperken. Dit zijn systemen uit veiligheidslaag 4b van het defence in depth concept¹⁰.</p> <p>VOORBEELDEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het niet beschikbaar zijn van mobiele pompen, mobiele diesels of noodaccupakketten beschreven in het veiligheidsrapport. 		
NV7	Verwijderen of ontvangen van radioactief materiaal en/of splijststoffen via een ongeschikt circuit.	III
<p>VOORBEELDEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het ontdekken dat radioactief afval via het restafval is weggegooid; • radiologisch besmette mensen/materialen bij het verlaten van het terrein; • het buiten de reguliere procedures of met ontbrekende registraties ontvangen van radioactieve materialen. 		
NV8	Gebeurtenis die leidt tot een overschrijding van het vergunde, overtreding van vergunningvoorschriften of van bedrijfsvoorwaarden in de (V)TS.	III
<p>TOELICHTING: Dit criterium wordt gebruikt wanneer sprake is van een gebeurtenis die leidt tot een overschrijding van het vergunde, overtreding van vergunningvoorschriften of van bedrijfsvoorwaarden in de (V)TS, waarbij geen sprake is van een van de hierboven genoemde zwaarder wegende criteria. Hierbij kan het ook om milieuvoorschriften gaan of om afwijkingen van het veiligheidsrapport dat onderdeel is van de vergunning. Bij implementatie kan verwezen worden naar de betreffende hoofdstukken in de (V)TS. Sommige installaties hebben in hun (V)TS bij het niet beschikbaar zijn van bepaalde systemen een tijdsperiode voor herstel of teruggang in bedrijfstoestand opgenomen. Zolang binnen die tijd de voorgeschreven herstelactie is uitgevoerd en weer aan de bedrijfsvoorwaarden wordt voldaan, is geen sprake van non-conformiteit. Wanneer hier niet aan wordt voldaan, moet dit worden gemeld. Het kan zijn dat bij een periodieke interne inspectie een non-conformiteit wordt vastgesteld, dit wordt niet gezien als een meldplichtige ongewone gebeurtenis, zolang de inspectie correct en binnen het vastgelegde inspectieinterval is uitgevoerd en de geconstateerde non-conformiteit zo snel mogelijk (binnen een in de (V)TS opgenomen hersteltijd indien die er is) wordt verholpen.</p>		
NV9	Andere gebeurtenissen, die niet meldplichtig zijn volgens bovenstaande criteria, maar die desondanks van belangrijke betekenis blijken te zijn voor de nucleaire veiligheid.	III
<p>TOELICHTING: Het gaat hierbij om gebeurtenissen die van <u>belangrijke</u> betekenis zijn voor de nucleaire veiligheid. Indien het onduidelijk is of een gebeurtenis van belangrijke betekenis is, kan dit met de ANVS besproken worden.</p>		

3.3.3 Straling

Deze paragraaf bevat meldcriteria voor onbedoelde ongewone gebeurtenissen en ongewone situaties waarbij blootstelling van werknemers en/of leden van de bevolking of ongewilde verspreiding door lozing van of besmetting met radioactieve stoffen plaatsvindt of kan plaatsvinden.

Bij het opstellen van deze meldcriteria is uitgegaan van het Besluit basisveiligheidsnormen stralingsbescherming (Bbs) en de INES-systematiek voor inschaling van blootstellingen. De meeste verplichtingen tot melden uit het Bbs zijn direct overgenomen als meldcriterium. In bepaalde, minder ernstige of minder urgente gevallen is ervoor gekozen om de gebeurtenis als *meldwaardig* te categoriseren. Voor overmatige blootstellingen die geen stralingsincident zijn, is de categorisering Bbs-meldplichtig gekozen. Dit betekent dat de ANVS wel conform de termijnen in het Bbs geïnformeerd moet worden, maar dat een dergelijke gebeurtenis niet gezien wordt als een meldplichtige ongewone gebeurtenis nucleaire installatie. In tegenstelling tot de meldplichtige ongewone gebeurtenissen, zoals stralingsincidenten, wordt over gebeurtenissen die als meldwaardig of Bbs-meldplichtig gecategoriseerd zijn niet actief gecommuniceerd via de ANVS website.

¹⁰ NVR NS-R-1

Naast de bovengenoemde meldplichten uit het Bbs, stelt het Bbs ook dat overschrijdingen van jaardosislimieten voor werknemers moeten worden gerapporteerd (artikelen 7.3, 7.34, 7.35 en 7.36 Bbs). Deze rapportage valt buiten de scope van deze Handreiking. De ongewone gebeurtenis of situatie die heeft geleid tot de overschrijding van een jaardosislimiet, moet uiteraard wel worden beschouwd in het licht van onderstaande meldcriteria.

Tabel 6 Meldcriteria straling met toelichting en voorbeelden

Nr.	Criterium	Categorie
ST1	<p>Het optreden van een stralingsincident conform de definitie in het Bbs: onbedoelde gebeurtenis of situatie of ongewilde verspreiding waarbij gevaar bestaat, dan wel gevaar is opgetreden voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een blootstelling aan ioniserende straling van leden van de bevolking van meer dan 0,1 millisievert; • een lozing op of in de bodem, in het riool, in het oppervlaktewater of in de lucht boven een door Onze Minister vastgestelde waarde, of; • een blootstelling aan ioniserende straling van werknemers van meer dan 2 millisievert. 	I/II
<p>TOELICHTING:</p> <p>Bij een stralingsincident kan het gaan om zowel onbedoelde gebeurtenissen als onbedoelde situaties. Dit betekent dat bijvoorbeeld een langer durende blootstellingssituatie die niet bedoeld was ook onder de meldplicht kan vallen. Een voorbeeld van zo'n situatie is een opening in de afscherming van een bundel waardoor personen meer zijn blootgesteld dan gepland en die niet als potentiële blootstelling is meegenomen in de RI&E.</p> <p>In de definitie van stralingsincident wordt in de aanhef en in de opsomming van situaties, gebruik gemaakt van 'OF'. Hiermee wordt bedoeld dat elk afzonderlijk item van de logische opsomming voldoende is om te gelden als stralingsincident. In de aanhef staat: ".....waarbij gevaar bestaat dan wel gevaar is opgetreden". Hiermee wordt bedoeld dat de blootstelling of lozing daadwerkelijk heeft plaatsgevonden of eenvoudig op had kunnen treden. Dit laatste wordt ook wel aangeduid met 'near miss', en betreft situaties waarbij geen barrière (meer) aanwezig is en de blootstelling niet heeft plaats gevonden door toevallige, niet geregelde, omstandigheden. Als er sprake is van een grotere potentiële blootstelling (groter dan de jaardosislimieten voor blootgestelde werknemers) wordt dit gezien als een stralingsincident en geldt de bijbehorende meldplicht. Dit soort gevallen beschouwt de ANVS dusdanig van belang dat mogelijk een directe toezichtactie nodig is om uit te sluiten dat er verder gevaar bestaat voor mens of milieu. Dit soort ernstige gebeurtenissen waarbij meerdere beschermingslagen hebben gefaald of zijn weggevallen of niet bestaan, kunnen ook meldplichtig zijn in het kader van de nucleaire veiligheid. Kleinere potentiële blootstellingen en gebeurtenissen waarbij stralingsbeschermingsmaatregelen zijn weggevallen, maar waarbij nog geen sprake is van een 'near miss', ziet de ANVS minimaal als meldwaardige gebeurtenissen. De ANVS verwacht dat dit soort serieuze gebeurtenissen intern worden gemeld en onderzocht en in de periodieke rapportages aan de ANVS worden opgenomen.</p> <p><i>Blootstelling van de bevolking:</i> Het betreft hier een (potentiële) blootstelling van 0,1 mSv effectieve dosis. Deze waarde is gerelateerd (10%) aan de dosislimiet voor leden van de bevolking en is gelijkgesteld aan de locatielimiet zoals opgenomen in artikel 9.2 van het Bbs. Het gaat hierbij om leden van de bevolking, dus niet zijnde medewerkers of externe medewerkers, die zich zowel binnen als buiten de locatie kunnen bevinden.</p> <p>Een aantal voorbeelden voor het vaststellen van een blootstelling van de bevolking:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Werkzaamheden met een bron of transport bij de inrichtingsgrens waarbij iemand aan de andere kant aan het werk was. Deze blootstelling is meestal eenvoudig te schatten door berekeningen. • Als een bezoeker, die geen werknemer is, zich in een ruimte of plaats met een onbedoelde hogere blootstelling (denk aan een onafgeschermd bundel of onvoorzien verhoogd dosistempo boven een reactorbassin) heeft bevonden; deze blootstelling is meestal eenvoudig te berekenen of is gemeten met een EPD. • Andere potentiële blootstellingen van leden van de bevolking buiten de locatie zijn lastiger te bepalen maar worden in vrijwel alle gevallen afgedekt door andere meldcriteria (zoals lozingen of overschrijding vergunninglimieten). 		

Nr.	Criterium	Categorie
	<p><i>Lozingen:</i> met een lozing boven een door Onze Minister vastgestelde waarde wordt enerzijds bedoeld de maximale lozingsomvang volgens de vergunning van de nucleaire installatie via reguliere (zoals omschreven in de vergunningaanvraag) lozingspaden. Anderzijds gaat het om lozingen via niet vooraf vastgestelde lozingspaden en lozingen via reguliere lozingspaden van radioactieve stoffen waarvoor geen lozingsvergunning is, boven de vrijstellingswaarden uit de artikelen 10.3, 10.4 en 10.5 van het Bbs. Met lozen wordt bedoeld elke bedoelde en onbedoelde vrijzetting naar lucht, water of bodem, zowel actief als passief, zoals ook in de definities van het Bbs is opgenomen. De meldtermijn begint te lopen na het constateren dat de lozingsomvang de ondergrens voor het melden heeft overschreden. Als er sprake is van een lozing via een ongedefinieerd lozingspad, is meestal directe melding vereist zonder dat de precieze omvang bekend is.</p> <p><i>Blootstelling werknemers:</i> zowel voor blootgestelde werknemers als niet-blootgestelde werknemers is de ondergrens voor een stralingsincident gesteld op 2 mSv effectieve dosis. Dit betreft dus een dosis als gevolg van onbedoelde gebeurtenissen/situaties of ongewilde verspreiding, die niet in RI&E is voorzien, waarbij het gaat om het totaal aan bijdragen ten gevolge van uitwendige bestraling en in- en uitwendige besmetting. Een voorbeeld van een (potentiële) blootstelling van werknemers is een onbedoelde gebeurtenis die heeft geleid tot een intense stralingsbundel op een onvoorziene plaats (niet in RI&E opgenomen). Als een werknemer hierdoor een dosis heeft opgelopen groter dan 2 mSv is deze gebeurtenis meldplichtig. Als de bundel net niet de werknemer trof of omdat de werker toevallig het laboratorium had verlaten, is er sprake van een near miss. Deze near miss is meldplichtig als de blootstelling die slechts door toeval niet is opgetreden groter is dan de jaardosislimiet voor blootgestelde werknemers. Bij lagere blootstelling geldt dat deze als meldwaardig wordt beschouwd, mits de gebeurtenis niet op grond van een van de andere meldcriteria meldplichtig is. Wanneer sprake is van een of meer nog beschikbare barrières voor blootstelling had kunnen plaatsvinden, is de gebeurtenis niet meldplichtig op grond van dit meldcriterium, maar moet deze worden beschouwd vanuit defence in depth (zie meldcriteria nucleaire veiligheid 3.3.2). Een dosis die door werknemers wordt opgelopen bij het uitvoeren van herstelmaatregelen na een eerdere gebeurtenis, wordt als geplande dosis beschouwd, en is daarmee niet meldplichtig.</p> <p>Stralingsincidenten moeten op grond van het Bbs onmiddellijk worden gemeld. Hiermee wordt bedoeld dat zodra de situatie veilig is gesteld en maatregelen zijn genomen niet langer gewacht wordt om melding te doen bij ANVS. In deze Handreiking wordt gekozen een tweedeling te maken op basis van de ernst, omvang en/of dreiging van de gebeurtenis of situatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meldcategorie I (terstond, via ANVS crisisloket) geldt voor stralingsincidenten waarbij sprake is van (dreiging van) een blootstellingssituatie waarbij het aantal blootgestelde personen en/of de ernst van de mogelijke gezondheidsgevolgen aanleiding geeft om de gebeurtenis te beschouwen als een ongeval of radiologische noodsituatie waarbij opschaling vereist of gewenst zou kunnen zijn; • Meldcategorie II (zo snel mogelijk, maar binnen 8 uur) geldt voor stralingsincidenten waarbij de te verwachten gezondheidsgevolgen voor blootgestelde personen beperkt zijn, het aantal blootgestelde personen beperkt zijn en geen dreiging bestaat voor significante verergering van de situatie. 	
ST2	Een onbedoelde gebeurtenis of situatie die leidt of had kunnen leiden tot een blootstelling aan ioniserende straling van werknemers die leidt tot een equivalente dosis op de extremiteiten of de huid groter dan 50 mSv of een equivalente dosis op de ooglen groter dan 15 mSv.	II
<p>TOELICHTING: Ook partiële blootstellingen kunnen tot ernstige gevolgen leiden en daarom moeten dit soort onvoorziene onbedoelde blootstellingen als meldplichtig worden beschouwd.</p>		

Nr.	Criterium	Categorie
ST3	Een onbedoelde gebeurtenis of situatie waarbij een grote onvoorziene radiologische besmetting binnen een radiologische zone plaatsvindt, die leidt of kan leiden tot een stralingsincident.	II
<p>TOELICHTING:</p> <p>Nucleaire installaties kunnen bij implementatie van dit criterium definiëren welke besmettingen onder deze categorie vallen. Dit is namelijk sterk afhankelijk van het gebruik en de toegankelijkheid van de radiologische zones. De besmettingen kunnen bijvoorbeeld uitgedrukt worden in Bq/cm² of Re_{ing}. Re_{ing} kan bijvoorbeeld gebruikt worden als de totale omvang van de besmetting maatgevend is voor de risico's. De vaststelling van de grenswaarde voor melden kan bijvoorbeeld gebaseerd zijn op de potentiële dosisbelasting van de besmetting. Bij implementatie van de meldcriteria dient de nucleaire installatie wel een onderscheid te maken tussen bewaakte en gecontroleerde zones.</p>		
ST4	Een onbedoelde gebeurtenis of situatie waarbij een radiologische besmetting van het leefmilieu buiten de inrichtingsgrens of een significante radiologische besmetting van de locatie binnen de inrichtingsgrens, maar buiten de radiologische zones, plaatsvindt.	II
<p>TOELICHTING:</p> <p>Nucleaire installaties kunnen bij implementatie van dit criterium definiëren welke besmettingen onder deze categorie vallen. De keuzes dienen onderbouwd te worden aan de hand van de gehanteerde grenswaarden in het stralingsbeschermingsprogramma en meetprogramma. Dit meldcriterium gaat over besmettingen binnen de gebouwen en buiten op het terrein van de locatie en om besmettingen buiten de inrichtingsgrens. In dit criterium wordt er vanuit gegaan dat besmetting in radiologische zones (zowel gecontroleerde als bewaakte zones) in bepaalde mate voorzien zijn en buiten deze zones niet.</p>		
ST5	Een verlies, diefstal of significante lekkage van een bron die leidt of kan leiden tot een blootstelling die niet mag worden verwaarloosd, of ongeoorloofd gebruik of de ongewilde verspreiding van die bron.	II/Bbs-meldplichtig
<p>TOELICHTING:</p> <p>Dit meldcriterium is letterlijk overgenomen van artikel 6.3, eerste lid, onder a van het Bbs. Het gaat hier om elke gebeurtenis waarbij een bron tot ongecontroleerde blootstelling kan leiden. Voor hoogactieve bronnen (zie definitie Bbs) geldt een meldplicht met meldingstermijn in categorie II. Voor overige bronnen geldt dat deze situatie als Bbs-meldplichtig wordt beschouwd.</p>		
ST6	Het optreden van een overmatige blootstelling van een werknemer conform de definitie in het Bbs: blootstelling die plaatsvindt bij een onvoorziene onbedoelde gebeurtenis, of bij een voorziene onbedoelde gebeurtenis die leidt tot een blootstelling die hoger is dan bij benadering is bepaald in het kader van de risico-inventarisatie en -evaluatie.	Bbs-meldplichtig
<p>TOELICHTING:</p> <p>In het Bbs geldt voor overmatige blootstelling een plicht om zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen 24 uur te melden. Het doel van deze melding is het notificeren van de toezichthouder. Gezien de beperkte omvang van deze gebeurtenissen is het niet nodig om ze te categoriseren in het systeem van ongewone gebeurtenissen van nucleaire installaties. Een uitgebreide onderzoeks- en rapportageplicht en publicatie op de website zijn niet van toepassing (zie verder paragraaf 4.4).</p> <p>Met het meldcriterium ST1 worden gebeurtenissen met significante onvoorziene blootstellingen afgedekt. Dit criterium is alleen van toepassing op onbedoelde gebeurtenissen en onbedoelde situaties die geen stralingsincident zijn, dus kleinere onvoorziene blootstellingen. Het betreft alleen blootstelling van werknemers boven door de nucleaire installaties vastgestelde dosisbeperkingen. Deze dosisbeperkingen zijn gebaseerd op de RI&E zoals voorgeschreven voor alle handelingen met bronnen van ioniserende straling. Het kan dus gaan om blootstellingen die niet voorzien waren, maar ook om blootstellingen die groter zijn dan verwacht. In het systeem van dosisbeperkingen kan bijvoorbeeld onderscheid gemaakt worden tussen reguliere bedrijfsvoering en onderhoudsperiodes. Hierbij kan per klus of per tijdperiode een dosisbeperking worden ingesteld, zoals een dagdosis. Overschrijdingen van de dosisbeperking worden gezien als overmatige blootstelling.</p>		

Nr.	Criterium	Categorie
ST7	Een onbedoelde gebeurtenis of situatie waarbij op een niet voorziene plaats een beperkte radiologische besmetting van de locatie binnen de inrichtingsgrens, maar buiten de radiologische zones, plaatsvindt.	Meldwaardig
<p>TOELICHTING: Nucleaire installaties kunnen bij implementatie van dit criterium definiëren welke besmettingen onder deze categorie vallen. De keuzes dienen onderbouwd te worden aan de hand van gehanteerde grenswaarden in het stralingsbeschermingsprogramma. Dit meldcriterium gaat over besmettingen binnen de gebouwen en buiten op het terrein. Gezien de beperkte omvang van deze gebeurtenissen is het niet nodig om ze te categoriseren in het systeem van ongewone gebeurtenissen van nucleaire installaties. Daarom is gekozen om deze in te delen als meldwaardig. Een uitgebreide onderzoeks- en rapportageplicht en publicatie op de website zijn niet van toepassing (zie verder paragraaf 4.4).</p>		

3.3.4 Conventioneel milieu

Het is mogelijk dat er een ongewoon voorval plaatsvindt dat gevolgen heeft voor het milieu, maar waarbij het ongewone voorval niet van radiologische aard is. Op deze ongewone voorvallen is de Kernenergiewet van toepassing. De ANVS sluit aan bij hetgeen in art. 17.1 Wet milieubeheer en art. 27 Wet bodembescherming is bepaald over ongewone voorvallen van niet radiologische aard.¹¹. Ook deze voorvallen dienen bij de ANVS te worden gemeld.

Tabel 7 Meldcriteria conventioneel milieu met toelichting en/of voorbeelden

Nr.	Criterium	Categorie
CM1	Een ongewoon voorval dat geen gevolgen heeft voor de nucleaire veiligheid, maar wel gevolgen heeft voor het conventionele milieu dan wel leidt tot overtreding van andere conventionele milieuvoorschriften van de Kew-vergunning.	II/III
<p>VOORBEELDEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> er ontstaat bodemverontreiniging door een lekkende tank of leiding; geluidoverlast als gevolg van storing; lozingen in lucht of riool waarbij overschrijding van vergunningsvoorschriften plaats vindt. 		
CM2	Iedere melding die gedaan wordt aan een ander bevoegd gezag en betrekking heeft op gevolgen voor het milieu.	meldwaardig
<p>TOELICHTING: Meldingen aan een ander bevoegd gezag worden gezien als meldwaardig en niet als meldplichtig. Om deze reden worden deze meldingen niet op de website geplaatst. De ANVS wil in verband met het integrale karakter van de vergunning ook inzicht in deze meldingen. Het gaat hierbij om meldingen die voortvloeien uit andere vergunningen dan de Kew-vergunning.</p> <p>VOORBEELDEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lozingen (niet radiologisch) op het oppervlaktewater waarbij overtreding van de Waterwet(vergunning) plaats vindt. 		

3.3.5 Beveiliging

De Regeling beveiliging nucleaire inrichtingen en splijtstoffen (Rbnis) kent een meldplicht voor beveiligingsincidenten waartegen maatregelen zijn beschreven in het beveiligingspakket van een nucleaire inrichting (artikel 7 Rbnis). Dit pakket van beveiligingsmaatregelen heeft destijds de Minister, nu de ANVS, goedgekeurd. Daarnaast is er een meldplicht voor gebeurtenissen die niet zijn geborgd in het beveiligingspakket, en derhalve daarbuiten vallen (artikel 12 Rbnis). Zodoende vallen alle relevante gebeurtenissen en situaties op het gebied van beveiliging onder één van deze twee meldplichten, die elkaar completeren.

¹¹ In de Kernenergiewet- en regelgeving staat geen aparte meldplicht voor ongewone voorvallen op het conventionele milieugebied. In de conventionele milieu wet- en regelgeving zijn diverse meldplichten te vinden. Denk aan hoofdstuk 17 Wet milieubeheer inzake ongewone voorvallen en hoofdstuk IV Wet bodembescherming. Echter de meldplichten in de Wet milieubeheer zijn uitgezonderd voor inrichtingen die vallen onder de Kernenergiewet en de ANVS wil ongewone gebeurtenissen waardoor bodemverontreiniging ontstaat ook weten.

Ook hier geldt dat de primaire verantwoordelijkheid van de vergunninghouder voor de nucleaire veiligheid, stralingsbescherming en beveiliging van de nucleaire inrichting ertoe leidt dat in veel gevallen reeds vóór de melding maatregelen binnen de inrichting dienen te zijn getroffen die een verdere ontwikkeling van de gebeurtenis voorkomen.

Tabel 8 Meldcriteria beveiliging met voorbeelden en toelichting categorieën

Nr	Criterium	Categorie
BV1	<ul style="list-style-type: none"> • Diefstal van nucleair materiaal of sabotage met (mogelijke) directe gevolgen voor de nucleaire veiligheid. • Inbreuken op (onafhankelijke) beveiliging en bescherming van nucleaire processen en/of gerubriceerde data/informatie (bijv. informatie betreffende ultracentrifugetechnologie). • Inbreuken op Process Control System-besturing van primaire processen. • Beveiligingsgebeurtenis als gevolg waarvan straling vrijkomt of dreigt vrij te komen dat tot een verhoogd risico leidt of kan leiden voor mens of milieu, of die ter voorkoming of vermindering van een verhoogd stralingsrisico voor mens of milieu een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines vergt. • Acute dreiging. 	BI (Terstond na duiding, telefonisch ANVS crisisloket/ fax ANVS crisisloket en NCSC (cyber))
<p>VOORBEELDEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lekkage van water uit het primaire circuit, mogelijk ten gevolge van opzettelijk handelen; • onbevoegden hebben toegang weten te krijgen tot vitale onderdelen van de nucleaire installatie; • uitval en storingen van plant/nucleaire ICS, waarschijnlijk ten gevolge van een onbekend virus; • gewapende mannen zijn doorgedrongen tot het beveiligd gebied; • er zijn specifieke dreigingen geuit aan de vergunninghouder van een op handen zijnde aanslag. 		
BV2	<ul style="list-style-type: none"> • Diefstal of onthulling van gevoelige en/of gerubriceerde informatie. • Een kansrijke poging tot diefstal of sabotage van nucleair materiaal of de inrichting. • Gebeurtenis die een onverkorte toepassing van het beveiligingspakket in de weg staan (maar geen crisis is). • Inbreuken op Process Control System-besturing van niet-primair nucleaire processen. 	BII (eerstvolgende werkdag echter uiterlijk binnen 36 uur na constatering, maar eerder als compenserende maatregelen buiten werktijden plaatsvinden, telefonisch bij de piket-inspecteur en NCSC (cyber))
<p>VOORBEELDEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • er is geconstateerd dat iemand die niet geautoriseerd is zich toegang heeft verschaft tot een netwerk waar gerubriceerde informatie op staat; • essentiële elektronische beveiligingssystemen zijn uitgevallen, waardoor compenserende maatregelen genomen moeten worden; • staking van essentiële medewerkers. (Deze gebeurtenis kan ook merkbaar zijn.¹²) 		

¹² De vergunninghouders en de ANVS maken afspraken met elkaar om merkbare ongewone gebeurtenissen binnen 1 uur telefonisch aan de piketinspecteur te melden. Zie paragraaf 3.2.

Nr	Criterium	Categorie
BV3	<ul style="list-style-type: none"> • Een kansarme poging tot diefstal of sabotage van nucleair materiaal of de inrichting. • Inbreuken op systemen/processen betreffende onderhoudsactiviteiten van de nucleaire inrichting, technisch gegevensbeheer of voor werkorder planning. 	BIII (opname in het incidentenregister bij vergunninghouder)
<p>VOORBEELDEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bij een storm is er een boom door een hek gevallen, deze gebeurtenis was niet voorzien in het beveiligingspakket maar de nucleaire installatie heeft compenserende maatregelen genomen; • een onbevoegd persoon heeft zich zichtbaar toegang verschaft tot het terrein van de nucleaire installatie. (Deze gebeurtenis kan ook merkbaar zijn.¹³) 		
BV4	<ul style="list-style-type: none"> • Minder ernstig beveiligingsincident dat vanuit toezichtsperspectief toch interessant kan zijn. • Inbreuken op systemen die niet direct belangrijk zijn voor technisch of operationeel beheer van de nucleaire inrichting. 	BIV (bespreking tijdens jaarlijkse evaluatie)
<p>VOORBEELDEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • blokkade poorten door actievoerders; • misbruik van de internettoegang vanuit de kantooromgeving; • bij een inbraak bij een MT-lid zijn documenten gestolen met concurrentiegevoelige informatie. De documenten zijn niet gerelateerd aan de beveiliging en bevatten geen informatie die in het kader van het geheimhoudingsbesluit geheim moet blijven. 		

¹³ Zie noot 12.

4 Afhandeling melding

Dit hoofdstuk beschrijft de manier waarop de meldingen worden afgehandeld. Hierbij wordt ingegaan op de communicatie over de gebeurtenissen en de acties die de vergunninghouder na het melden moet nemen. Eerst wordt een overzicht gegeven van hoe de afhandeling in het algemeen plaatsvindt en op welke manier gerapporteerd wordt. Vervolgens wordt in de paragrafen 4.2, 4.3 en 4.4 ingegaan op de communicatie rondom meldingen, op crisismeldingen en op beveiligingsmeldingen.

4.1 Algemene afhandeling

De ANVS hanteert de volgende procedure voor de afhandeling van de meldingen. Voor Communicatie over ongewone gebeurtenissen is in 4.2 een overzicht gegeven van de mogelijkheden en hoe de ANVS daarmee omgaat. Voor de afhandeling van crisismeldingen wordt doorverwezen naar paragraaf 4.3 en voor de afhandeling van beveiligingsmeldingen naar paragraaf 4.4.

Tabel 9 Stappenoverzicht afronding

Stap	Wat	Toelichting
1	De vergunninghouder doet een melding	De vergunninghouder doet een melding bij de ANVS telefonisch en/of schriftelijk. Hij legt aan de inspecteur uit wat de situatie is, de inspecteur maakt afspraken over het vervolgcontact. Of: De vergunninghouder doet schriftelijk een melding
2	Actie ANVS?	De inspecteur beraadt zich, eventueel in samenspraak met experts, over de te nemen acties zoals: een inspectiebezoek, het starten van een eigen incidentenonderzoek, voorwaarden voor herstart van de installatie et cetera.
3	Externe communicatie	De ANVS plaatst in overleg met de vergunninghouder een bericht op de ANVS website (al dan niet aan de hand van de vooraf voorbereide standaardteksten) over ongewone gebeurtenissen, die a. door merkbare gevolgen zichtbaar zijn voor de buitenwereld; b. gevolgen hebben voor het milieu (buiten de technische barrières van de installaties); c. (mogelijk) niet verwaarloosbaar zijn voor de nucleaire veiligheid (INES-niveau 1 of hoger). Bij veranderende inzichten of nieuwe feiten over de gebeurtenis wordt de tekst geactualiseerd. Bij beveiligingsgebeurtenissen wordt overwogen of deze extern gecommuniceerd kunnen worden.
4	Planning rapportage	De vergunninghouder maakt een planning voor het opleveren van eventuele tussentijdse rapportages en het definitieve rapport en deelt deze met de ANVS (zie ook paragraaf 4.1.1). Bij deze planning kan een tussentijdse rapportage worden meegestuurd. De ANVS kan dan eventueel aangeven wat nog extra meegenomen kan of moet worden in het onderzoek.
5	Onderzoek vergunninghouder	De vergunninghouder voert onderzoek uit, stelt een (tussentijdse) rapportage op en stuurt deze naar de ANVS. De ANVS voert eventueel losstaand van het onderzoek van de vergunninghouder, zelf onderzoek uit, maar houdt in ieder geval toezicht op het onderzoek naar de oorzaak en beoordeelt het resultaat en de voorgestelde maatregelen door de vergunninghouder. Naar aanleiding van het onderzoek stelt de ANVS het INES-niveau vast.

Stap	Wat	Toelichting
6	Afronding	De ANVS kan naar aanleiding van de definitieve rapportage nog vervolgvragen stellen en deze worden door de vergunninghouder beantwoord. Er wordt een bericht op de website geplaatst of het bericht op de website wordt geactualiseerd. De ANVS stuurt de vergunninghouder een brief waarin gemeld wordt dat de zaak is afgehandeld.

In alle stappen van bovenstaande tabel kan de ANVS besluiten dat de gebeurtenis niet meldplichtig was (de gemelde gebeurtenis valt niet onder een meldcriterium). De ANVS informeert de vergunninghouder hierover zodra dit is besloten. Voor het onderwerp Straling geldt zo veel mogelijk gelijke behandeling met bedrijven buiten de nucleaire sector (bijv. ziekenhuizen) die met straling werken. Dit betekent dat deze alleen op de website gepubliceerd worden wanneer ze meldplichtig zijn. Over de meldwaardige gebeurtenissen kan wel op de website gepubliceerd worden wanneer deze in de categorie merkbare ongewone gebeurtenissen valt. Een rapportage van alle meldplichtige ongewone gebeurtenissen die op de website worden vermeld, wordt een keer per jaar in een rapportage aan de bewindspersoon Infrastructuur en Waterstaat gestuurd. Naast de afhandeling volgens de procedure die is weergegeven in tabel 9, kan de ANVS handhavend optreden. Dit gebeurt parallel aan de afhandeling van de melding.

4.1.1 Termijn schriftelijke rapportage

Voor *alle* meldingen (categorie I, II en III), behalve de meldingen die alleen om redenen van merkbaarheid zijn gedaan, gelden de volgende termijnen rondom het opstellen van een rapportage en indienen bij de ANVS.

Nr.	Actie	Termijn na de melding
1	Indienen planning	2 weken
2	Indienen definitief rapport	2-6 maanden, afhankelijk van de complexiteit van de gebeurtenis

Na de melding stelt de vergunninghouder een planning op. In deze planning staat beschreven wat nodig is voor het onderzoek en hoeveel tijd hiervoor nodig is. Het definitieve rapport wordt binnen 2-6 maanden na de melding bij de ANVS ingediend. De termijn is afhankelijk van de complexiteit van de melding. De vergunninghouder doet een voorstel hiervoor aan de ANVS. Na instemming van de ANVS wordt de planning vastgesteld.

De definitieve rapportage bevat in ieder geval:

- een beschrijving van de gebeurtenis;
- analyse van de directe en onderliggende oorza(a)k(en) van de gebeurtenis;
- een voorstel voor te nemen maatregelen;
- de geleerde lessen (continue verbetering);
- een voorstel voor een INES-inschaling inclusief onderbouwing.

Voor de vergunninghouders met een kerncentrale worden de rapportages opgesteld in het format van de IRS, voor de vergunninghouders met een onderzoeksreactor in het format van de IRSRR, voor de vergunninghouders met overige installaties in het format van FINAS.

4.2 Communicatie

Communicatie over meldingen wordt gedaan op verschillende wijzen, afhankelijk van de gebeurtenis. In de meeste gevallen zal het in tabel 9 weergegeven proces gevolgd worden. Dit geldt in ieder geval voor niet zichtbare gebeurtenissen. Hieronder wordt kort beschreven wat de andere situaties zijn en wat er in die situaties wel of niet gecommuniceerd wordt.

Crisis

Wanneer een crisismelding leidt tot het opschalen van de crisisorganisatie van de ANVS, worden rampenplannen en bijbehorende crisiscommunicatie in werking gesteld. De veiligheidsregio's of Rijksoverheid communiceren dan over mogelijke maatregelen via diverse kanalen als internet, (social) media en eventueel op radio en TV. Deze communicatie is nodig omdat in geval van een crisismelding er sprake is van een gebeurtenis bij een nucleaire installatie die (mogelijke)

nadelige gevolgen heeft voor de omgeving. De vergunninghouder zal gevraagd worden informatie te verzamelen over de gebeurtenis, die gebruikt kan worden in de berichtgeving.

Merkbaar/maatschappelijk relevant en (nucleair) veiligheidsrelevant

Wanneer een gebeurtenis relevant is voor zowel de (nucleaire) veiligheid en merkbaar is, communiceert de ANVS proactief door middel van een bericht op de homepage van de ANVS-website en bij 'Actueel/Recente ongewone gebeurtenissen' en via twitter. In eerste instantie wordt vooral procesinformatie verstrekt, indien er nog geen inhoudelijke duiding kan worden gegeven. Wanneer er updates van de informatie over de gebeurtenis beschikbaar zijn, wordt de websitetekst aangevuld. Op een later tijdstip wanneer er meer duiding is van de gebeurtenis, wordt een websitetekst voor de tijdlijn van de ongewone gebeurtenissen geschreven conform de normale afhandeling.

Merkbaar maar niet (nucleair) veiligheidsrelevant

Sommige gebeurtenissen zijn wel merkbaar, maar hebben geen relevantie voor de (nucleaire) veiligheid. Voorbeelden hiervan zijn: omwonenden zien of horen hulpdiensten, zien mogelijk rook of op internet is te lezen dat de kernreactor geen energie meer levert. De vergunninghouder stelt de ANVS van zulke gebeurtenissen op de hoogte. Over dit soort gebeurtenissen wordt over het algemeen reactief door de ANVS gecommuniceerd. Alleen wanneer de ANVS inschat dat er maatschappelijke onrust ontstaat of kan ontstaan, communiceert de ANVS proactief. Hierover zal altijd eerst met de vergunninghouder worden afgestemd naar wie de ANVS extern gaat communiceren, met welke boodschap, hoe en wanneer. Hierbij is het uitgangspunt dat de vergunninghouder de gebeurtenis als eerste extern bekend maakt.

Veiligheidsrelevant (maar INES-niveau lager dan 1) en niet merkbaar

Gebeurtenissen waarvan het INES-niveau lager dan 1 is ingeschaald, die wel (nucleair) veiligheidsrelevant en niet merkbaar zijn, worden niet direct op de website geplaatst. Hiervoor wacht de ANVS tot de afronding van het onderzoek door de vergunninghouder.

4.3 Crisis

Voor het doen van een melding en de afhandeling van een melding van een ongeval of een radiologische noodsituatie bestaat een aparte procedure. Wanneer de vergunninghouder uitvoering geeft aan het alarmplan of het bedrijfsnoodplan, treedt de daarin beschreven organisatorische structuur in werking. In het alarmplan/bedrijfsnoodplan staat welke personen binnen de organisatie welke maatregelen nemen. Eén maatregel is direct melden bij ANVS via het crisisloket ANVS. Dit wordt gedaan door het schriftelijk melden via de fax of e-mail EN telefonisch te melden. Een dergelijke melding zet binnen de ANVS de crisisorganisatie in werking.

Wanneer het ongeval of de radiologische noodsituatie voorbij is of wordt afgeschaald, wordt de gebeurtenis verder afgehandeld volgens de algemene afhandelingsprocedure die hierboven beschreven staat (in paragraaf 4.1) vanaf stap 4. Hiervoor is geen aparte melding nodig, de melding wordt binnen de ANVS omgezet naar een gewone melding.

4.4 Beveiliging

Allereerst meldt de vergunninghouder de gebeurtenis bij de ANVS via de piketinspecteur. De security-inspecteur die de melding verder afhandelt, informeert zich over de volgende onderdelen en registreert deze:

- aard en omvang incident;
- vermoedelijk tijdstip incident;
- compenserende maatregelen;
- mogelijke gevolgen;
- prognose hersteltijd;
- maatregelen om herhaling te voorkomen;
- afmelden gebeurtenissen en situaties;
- contactgegevens melder: o.a. naam melder en functie.

De inspecteur geeft aan de vergunninghouder aan hoe de melding verder wordt afgehandeld.

Bijlagen

Inhoudsopgave bijlagen:

- A. Lijst van afkortingen
- B. Definities en toelichting
- C. Overzicht meldcriteria

Bijlage A

Lijst van afkortingen

AbRvS	Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
ANVS	Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming
Bbs	Besluit basisveiligheidsnormen stralingsbescherming
ECLI	European Case Law Identifier
FINAS	Fuel Incident Notification and Analysis System
ICS	Industrial Control Systems
INES	International Nuclear and Radiological Event Scale
IRS	Incident Reporting System
IRSRR	Incident Reporting System for Research Reactors
ISZW	Inspectie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Kew	Kernenergiewet
LJN	Landelijk JurisprudentieNummer
mSv	millisievert
MvT	Memorie van Toelichting
NCSC	Nationaal Cyber Security Centrum
Rbnis	Regeling beveiliging nucleaire inrichtingen en splijtstoffen
RESA	Reactor Snel Afschakeling
RI&E	Risico-inventarisatie & -evaluatie
Rnvk	Regeling nucleaire veiligheid kerninstallaties
SSC	Structuren, Systemen en Componenten
TS	Technische specificatie
(V)TS	(Veiligheids-) technische specificaties
Wbb	Wet bodembescherming
Wm	Wet milieubeheer

Bijlage B

Definities en toelichting

B1 Belang van definities

In de wet- en regelgeving zijn diverse definities te vinden van begrippen die relevant zijn bij het doen van een melding, zodat in de praktijk eenduidig wordt gesproken over eenzelfde gebeurtenis of situatie. Deze definities staan in verschillende wetten en regelgeving. In onderstaande lijst zijn de definities rondom het thema melden van ongewone gebeurtenissen onder elkaar gezet, zodat inzichtelijk is wat de verschillen zijn daartussen. Een verwijzing naar de vindplaats in de wet- en regelgeving is daarbij opgenomen.

B2 Begrippenlijst

In onderstaande tabel staan diverse begrippen in alfabetische volgorde.

Begrip	Definitie in de wet- en regelgeving	Bron
Ernstige omstandigheden	Omstandigheden, die ernstiger zijn dan de omstandigheden waarin zich gepostuleerde begingeburtenissen als bedoeld in artikel 1 van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen voordoen, en die het gevolg kunnen zijn van een meervoudig falen of van een uiterst onwaarschijnlijke gebeurtenis.	Art. 2 Rnvk
Incident	Onbedoelde gebeurtenis waarvan de gevolgen of potentiële gevolgen niet verwaarloosbaar zijn uit het oogpunt van stralingsbescherming of nucleaire veiligheid.	Toelichting op art. 2 Rnvk, p. 47 e.v.
Nucleaire veiligheid	Toestand van deugdelijke bedrijfsomstandigheden en de aanwezigheid van preventie- en beschermingsmechanismen ter voorkoming van ongevallen en de beperking van de gevolgen van ongevallen, die ervoor zorgen dat werknemers en de bevolking beschermd worden tegen de aan ioniserende straling van een kerninstallatie verbonden gevaren.	Art. 2 Rnvk
Ongeval	Gebeurtenis 1°. als gevolg waarvan straling vrijkomt of dreigt vrij te komen die tot een verhoogd risico leidt of kan leiden voor mens of milieu, of 2°. die ter voorkoming of vermindering van een verhoogd stralingsrisico voor mens of milieu een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines vergt.	Art. 38 Kew
Ongewone gebeurtenis	[Dit is niet gedefinieerd in de Kernenergiewet, wel is een beschrijving te herleiden uit het Amendement bij wetsvoorstel 'Wijziging van de Kernenergiewet in verband met de instelling van de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming'.]	Tweede Kamer, vergaderjaar 2015–2016, 34 219, nr. 17.
Ongewoon voorval	[Voor deze voorvallen geldt de Kernenergiewet. Voor een inhoudelijke omschrijving wordt verwezen naar de Memorie van Toelichting van de Kernenergiewet en jurisprudentie over conventioneel milieu ongewone voorvallen zoals bedoeld in hoofdstuk 17 Wm. Voor voorvallen die betrekking hebben op de bodem is een omschrijving te vinden in artikel 27 van de Wet bodembescherming.]	Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 32 445, nr. 3 en ABRvS, 200307400/1; LJN: AP0349 en AbRvS 200601268/1, ECLI:NL:RvS:2006:AY3734, d.d. 12 juli 2006

Begrip	Definitie in de wet- en regelgeving	Bron
Overmatige blootstelling	Blootstelling die plaatsvindt bij een onvoorziene onbedoelde gebeurtenis, of bij een voorziene onbedoelde gebeurtenis die leidt tot een blootstelling die hoger is dan bij benadering is bepaald in het kader van de risico-inventarisatie en -evaluatie, als bedoeld in artikel 5 van de Arbeidsomstandighedenwet.	Bijlage 1, behorend bij artikel 1.2 van het Bbs
Radiologische noodsituatie	Een situatie die een dringend optreden vereist om mensen, dieren, planten en goederen tegen blootstelling aan ioniserende straling te beschermen. Onverminderd artikel 38, onderdeel e, van de wet, een ongewone situatie of gebeurtenis waarbij een bron is betrokken en die onmiddellijke maatregelen vereist om ernstige negatieve gevolgen voor de gezondheid en veiligheid van de mens, de levenskwaliteit, het eigendom of het milieu te beperken, dan wel een ernstig gevaar dat deze gevolgen kan meebrengen.	Artikel 38 sub e Kew Bijlage 1, behorend bij artikel 1.2 van het Bbs
Stralings-incident	Onbedoelde gebeurtenis of situatie of ongewilde verspreiding waarbij gevaar bestaat, dan wel gevaar is opgetreden voor: <ul style="list-style-type: none"> • een blootstelling aan ioniserende straling van leden van de bevolking van meer dan 0,1 millisievert; • een lozing op of in de bodem, in het riool, in het oppervlaktewater of in de lucht boven een door Onze Minister vastgestelde waarde, of; • een blootstelling aan ioniserende straling van werknemers van meer dan 2 millisievert. 	Bijlage 1, behorend bij artikel 1.2 van het Bbs

B3 Gebruikte termen

In onderstaande tabel staan de termen die de ANVS rondom meldingen hanteert.

Term	Toelichting ANVS
Melding	Het telefonisch doorgeven van een ongewone gebeurtenis aan de ANVS of door het mailen van het meldformulier. Ingeval van crisis het meldformulier alarmsituaties faxen naar en telefonisch melden bij het crisisloket van de ANVS. Informeel meldingen kunnen via de plantinspecteur van de ANVS worden doorgegeven, dit gaat dan om niet meldplichtige gebeurtenissen en met deze melding kan niet worden voldaan aan de meldplicht.
Meldwaardig	Gebeurtenissen die volgens de vastgelegde meldcriteria en –termijnen niet meldplichtig zijn, kan de vergunninghouder onder kantoortijd bij de plantinspecteur melden. Dit geldt ook als de vergunninghouder niet zeker is of een bepaalde gebeurtenis meldplichtig is, of als verwacht wordt dat de inspecteur de gebeurtenis interessant kan vinden. Het kan hierbij ook gaan om in deze Handreiking genoemde meldcriteria waarvan is aangegeven dat deze meldwaardig zijn.
Planning	Een planning van de acties die de vergunninghouder neemt naar aanleiding van de gebeurtenis. Deze planning bevat data/termijnen voor het uitvoeren van maatregelen, het onderzoek en de rapportage aan de ANVS. Eventueel bevat deze ook een tussentijdse rapportage.
Tussentijdse rapportage	Tussentijdse rapportage met daarin beschrijving en waardering van de gebeurtenis (INES-inschaling). Deze rapportage hoeft niet volledig te zijn en kan ter informatie aan de ANVS verstuurd worden. De ANVS houdt toezicht op het onderzoek naar de oorzaak en beoordeelt het resultaat en de voorgestelde maatregelen. Waar nodig kan ANVS aanwijzingen geven hoe de rapportage aangepast of aangevuld moet worden.
Definitieve rapportage / Eindrapportage	Definitieve rapportage met de beschrijving en waardering van de gebeurtenis, oorzaak, voorgestelde maatregelen.

Bijlage C

Overzicht meldcriteria

In deze bijlage staan alle criteria niet ingedeeld op onderwerp, maar op categorie hoe snel gemeld moet worden.

Nr.	Criterium	Categorie
CR1	Er is sprake van een ongeval of een radiologische noodsituatie.	I
NV1	Interne of externe gevaren die (mogelijk) een bedreiging inhouden voor de nucleaire veiligheid.	I/II
ST1	Het optreden van een stralingsincident conform de definitie in het Bbs: onbedoelde gebeurtenis of situatie of ongewilde verspreiding waarbij gevaar bestaat, dan wel gevaar is opgetreden voor: <ul style="list-style-type: none"> • een blootstelling aan ioniserende straling van leden van de bevolking van meer dan 0,1 millisievert; • een lozing op of in de bodem, in het riool, in het oppervlaktewater of; in de lucht boven een door Onze Minister vastgestelde waarde, of; • een blootstelling aan ioniserende straling van werknemers van meer dan 2 millisievert. 	I/II
NV2	Gebeurtenis die verhindert dat het personeel dat een veiligheidsfunctie bekleedt, zijn werk kan doen.	II
NV3	Gebeurtenis die tot een degradatie van een in het veiligheidsrapport beschreven veiligheidsbarrière leidt of kan leiden.	II
NV4	Constatering dat het functioneren van SSC's die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van een veiligheidsfunctie niet gegarandeerd is.	II
NV5	Gebeurtenis die leidt tot de handmatige of automatische inwerkingtreding van een veiligheidssysteem (uitgezonderd bij een test waarbij van te voren is vastgesteld dat het systeem mogelijk in werking treedt).	II
ST2	Een onbedoelde gebeurtenis of situatie die leidt of had kunnen leiden tot een blootstelling aan ioniserende straling van werknemers die leidt tot een equivalente dosis op de extremiteiten of de huid groter dan 50 mSv of een equivalente dosis op de ooglenzen groter dan 15 mSv.	II
ST3	Een onbedoelde gebeurtenis of situatie waarbij een grote onvoorziene radiologische besmetting binnen een radiologische zone plaatsvindt, die leidt of kan leiden tot een stralingsincident.	II
ST4	Een onbedoelde gebeurtenis of situatie waarbij een radiologische besmetting van het leefmilieu buiten de inrichtingsgrens of een significante radiologische besmetting van de locatie binnen de inrichtingsgrens, maar buiten de radiologische zones, plaatsvindt.	II
ST5	Een verlies, diefstal of significante lekkage van een bron die leidt of kan leiden tot een blootstelling die niet mag worden verwaarloosd, of ongeoorloofd gebruik of de ongewilde verspreiding van die bron.	II/Bbs-meldplichtig
CM1	Een ongewoon voorval dat geen gevolgen heeft voor de nucleaire veiligheid, maar wel gevolgen heeft voor het milieu dan wel leidt tot overtreding van andere conventioneel milieuaspecten van de vergunning.	II/III

Nr.	Criterium	Categorie
NV6	Gebeurtenis die degradatie of het niet beschikbaar zijn van de mitigerende systemen veroorzaakt.	III
NV7	Verwijderen of ontvangen van radioactief materiaal en/of splijtstoffen via een ongeschikt circuit.	III
NV8	Gebeurtenis die leidt tot een 'non-conformiteit' van de Technische Specificaties en/of de vergunning.	III
NV9	Andere gebeurtenissen, die niet meldplichtig zijn volgens bovenstaande criteria, maar die desondanks van belangrijke betekenis blijken te zijn voor de nucleaire veiligheid.	III
ST6	Het optreden van een overmatige blootstelling van een werknemer conform de definitie in het Bbs: blootstelling die plaatsvindt bij een onvoorziene onbedoelde gebeurtenis, of bij een voorziene onbedoelde gebeurtenis die leidt tot een blootstelling die hoger is dan bij benadering is bepaald in het kader van de risico-inventarisatie en -evaluatie.	Bbs-meldplicht
ST7	Een onbedoelde gebeurtenis of situatie waarbij op een niet voorziene plaats een beperkte radiologische besmetting van de locatie binnen de inrichtingsgrens, maar buiten de radiologische zones, plaatsvindt.	Meldwaardig
CM2	Iedere melding die gedaan wordt aan een ander bevoegd gezag en betrekking heeft op gevolgen voor het milieu.	Meldwaardig
BV1	<ul style="list-style-type: none"> • Diefstal van nucleair materiaal of sabotage met (mogelijke) directe gevolgen voor de nucleaire veiligheid; • Inbreuken op (onafhankelijke) beveiliging en bescherming van nucleaire processen en/of gerubriceerde data/informatie (bijv. informatie betreffende ultracentrifuge technologie); • Inbreuken op Process Control System-besturing van primaire processen; • Beveiligingsgebeurtenis als gevolg waarvan straling vrijkomt of dreigt vrij te komen dat tot een verhoogd risico leidt of kan leiden voor mens of milieu, of die ter voorkoming of vermindering van een verhoogd stralingsrisico voor mens of milieu een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines vergt; • Acute dreiging. 	BI (Terstond na duiding, telefonisch ANVS crisisloket/ fax ANVS crisisloket en NCSC (cyber))
BV2	<ul style="list-style-type: none"> • Diefstal of onthulling van gevoelige en/of gerubriceerde informatie; • Een kansrijke poging tot diefstal of sabotage van nucleair materiaal of de inrichting; • Gebeurtenis die een onverkorte toepassing van het beveiligingspakket in de weg staan (maar geen crisis is); • Inbreuken op Process Control System-besturing van niet-primair nucleaire processen. 	BII (eerstvolgende werkdag echter uiterlijk binnen 36 uur na constatering, maar eerder als compenserende maatregelen buiten werktijden plaatsvinden, telefonisch bij de piket-inspecteur en NCSC (cyber))
BV3	<ul style="list-style-type: none"> • Een kansarme poging tot diefstal of sabotage van nucleair materiaal of de inrichting; • Inbreuken op systemen/processen betreffende onderhoudsactiviteiten van de nucleaire inrichting, technisch gegevensbeheer of voor werkorder planning. 	BIII (opname in het incidentenregister bij vergunninghouder)
BV4	<ul style="list-style-type: none"> • Minder ernstig beveiligingsincident dat vanuit toezichtsperspectief toch interessant kan zijn; • Inbreuken op systemen die niet direct belangrijk zijn voor technisch of operationeel beheer van de nucleaire inrichting. 	BIV (bespreking tijdens jaarlijkse evaluatie)

Dit is een uitgave van de

Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS)

Koningskade 4 | 2596 AA Den Haag
Postbus 16001 | 2500 BA Den Haag

www.anvs.nl

Mei 2019 | 120952